

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

**Силабус навчальної дисципліни
«Історія національної філософської думки»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Згідно з розкладом занять. Аудиторії кафедри філософії, біоетики та іноземних мов. м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4-б.
Викладач(-і)	Чуйкова Олена Володимирівна, к. філос. н.,
Контактна інформація	Довідки за телефоном: Чуйкова Олена Володимирівна, к. філос. н., доцент, +380675723975 olena.chuikova@onmedu.edu.ua Аудиторії кафедри філософії, біоетики та іноземних мов. Очні консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Microsoft Teams або через Telegram/Viber

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – вітчизняні філософські ідеї та концепції, в яких надано осмислення загальних закономірностей функціонування й розвитку світу, людини та їх взаємовідношень, а також культурно-історичний контекст їхнього виникнення та розвитку.

Мета дисципліни: формування філософської культури студента та актуалізація професійної та громадянської свідомості майбутньої лікарської еліти, формування здатностей діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Навчити самостійно орієнтуватись в палітрі національних філософських напрямків, течій і шкіл.
2. Ознайомити з цілісним, інтегративним характером національної філософської думки про онтологічні, гносеологічні, історіософські, соціально-філософські та етико-аксіологічні особливості співвідношення людини й світу.
3. Сформувати вміння співвідносити національні філософські ідеї та теорії з практикою суспільного життя, професійною діяльністю в галузі медицини та охорони здоров'я тощо.
4. Створити належну теоретичну основу для вільного світоглядного самовизначення майбутнього громадянина і професіонала.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

5. Дати можливість зрозуміти принципову важливість для кожної людини її духовної самоідентифікації, громадянської й професійної самоідентифікації на засадах гуманізму та культури.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- особливості національного філософського типу мислення, структуру та функції української філософії;
- основні національні системи категорій та принципів, що стосуються сутності, структури, розвитку та функціонування світу, людини та результатів їхньої коеволюції;
- базові поняття українських методологічних моделей;
- національні ідеї щодо фундаментальних детермінант становлення історії та розвитку суспільства (зокрема щодо онтологічних, гносеологічних, антропологічних та етико-аксіологічних підстав).
- співвідношення національної філософії з наукою, мистецтвом та релігією України;
- внесок національної філософії в осмислення глобальних проблем людства.

Вміти:

- орієнтуватися в основних національних філософських течіях минулого і сучасності;
- використовувати досягнення української думки у розвідках щодо особливостей та концептуальних засад пізнавальної діяльності;
- застосовувати знання національних філософських та наукових шкіл для розуміння культурних (національних, релігійних тощо) особливостей світоглядів різних людей.

Володіти навичками:

- аналізу сучасних національних філософських проблем та вчень;
- логічного та критичного мислення;
- постійного збагачення загальнонаукового та філософського тезаурусу;
- реферування першоджерел та наукових публікацій, зокрема з філософії;
- синтезування набутих знань у цілісне світосприйняття та світорозуміння;
- ведення діалогу та дискусії;
- викладання міркувань логічно, систематично та аргументовано.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій, практичних занять; організацію самостійної роботи здобувачів.

Методи навчання:

Лекції.

Практичні заняття: за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні; складання графічних схем; розв'язання творчих завдань; тестування; групові дискусії з проблемних ситуацій; виконання письмових завдань; індивідуально-контрольна співбесіда; логічні вправи; рольові (ділові) ігри; ситуаційні завдання («кейс-метод»); виконання індивідуальних досліджень з історії національної філософії; проблемний метод навчання, який націлений на формування у здобувачів вищої освіти спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку; метод навчання «мозковий штурм», який спонукає

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

здобувачів вищої освіти проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вітчизняна філософія в руслі розвитку світової філософської культури, її джерела.

Тема 2. Філософія періоду Київської Русі. Виникнення професійної філософії (ренесансний гуманізм і реформаторські ідеї). Розповсюдження ідей Просвітництва у другій половині XVII ст. Братські школи.

Тема 3. Києво-Могилянська академія. Філософська думка Петра Могили, Феофана Прокоповича. Вчення Г.С.Сковороди.

Тема 4. Академічна філософія XIX століття. Суспільно-філософське направлення в українській думці другої пол. XIX – поч. XX ст. Вчення М.І.Костомарова, П.О.Куліша, Т.Г.Шевченка, П. Д. Юркевича, М.П.Драгоманова, І.Я.Франка, Лесі Українки. Українська філософія XX ст. (М.С.Грушевський, В.К.Винниченко, В.І.Вернадський, М.О.Бердяєв).

Тема 5. Нова українська філософія XX ст. Основні філософські та наукові школи й товариства часів незалежності.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником / Під редакцією доктора філософських наук, професора Н. Хамітова ; 4-е видання, перероблене та доповнене. — К. : КНТ, 2016. — 396 с.
2. Петрушенко В. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії) – Навчальний посібник / Віктор Петрушенко. — 2-ге вид., випр. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. — 596 с.
3. Петрушенко В. Філософія і методологія науки – Навчальний посібник / Віктор Петрушенко ; вид. 2-ге, випр. і доп. — Львів : Новий Світ – 2000, 2021. — 200 с.
4. Філософія основних сфер і напрямів людської життєдіяльності : навчальний словник-довідник / За наук. ред. д. філос. наук., проф. В. Л. Петрушенка. — Львів : Новий Світ-2000, 2022. — С. 322–330. — Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/12836>

Додаткова:

1. Борисова О. В. Соціальна антропологія : навчальний посібник / О. В. Борисова ; Луганський нац. аграрний ун-т. — Київ : Кондор, 2016. — 223 с.
2. Запорожан В. Н. Етика розуму в добу технологічних викликів / В. Н. Запорожан, І. А. Доннікова, В. Б. Ханжи // Біоетика: від теорії до практики / відп. ред. О. О. Кришталь. — Київ : ВД «Авіцена», 2021. — С. 17–28.
3. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. — К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. — 255 с.

ОЦІНЮВАННЯ

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.